

Tempo Doeloe, vroegere tijd, is een korte beschrijving door Gerrit van Faassen van het "Indië-leven" van enkele veteranen. In dit verhaal staat Bernhard Somsen uit Slagharen centraal.

Een jaar had Bernard Somsen na de capitulatie van Duitsland van zijn vrijheid kunnen genieten. Toen, op 2 mei 1946, stapte hij de poort van de Van der Kornputkazerne in Steenwijk binnen en was het met de vrijheid gedaan. Het eerste wat hij in Steenwijk kreeg te horen was: "Jullie gaan naar Indië." Bernard Somsen en zijn maten kregen een zogenoemde 'bliksemopleiding', in vijf maanden werden ze klaargestoomd voor hun dienst in Indië. Op 3 oktober 1946 vertrok hij met de Tegelberg. Na drieënhalve week werden ze ontscheept in Priok, waarna ze met drietonners werden vervoerd naar Tana Abang bij Batavia. De eerste buitenpost waar de militairen werden gelegerd was bij een rubberfabriek in Sierpong. Het eerste vuurcontact volgde al gauw, maar het bleek loos alarm te zijn, de mannen schoten op vuurvliegjes, die in de donkere tropennacht voor mensen met lichtjes werden aangezien. Het échte vuurgevecht volgde niet veel later, in Tjisaoek. Gelukkig zonder kwalijke gevolgen. Op 21 juli begon ook voor Bernhard Somsen de Eerste Politionele Actie. Zijn taak was met anderen een bruggenhoofd te vormen over de kali Tjitaroem. De 38 vliegtuigbommen die onder de brug lagen werden onschadelijk gemaakt. Bernard Somsen weet ook nog te vertellen over de onbemande locomotief die ploppers op hen afstuurden en die aan de Nederlandse kant een enorme ravage aanrichtte. Zijn verhaal over de volgende nacht: "Het was aardedonker, het was zenuwslopend, je moest het van luisteren hebben. De volgende morgen rukten we op naar Krawang, een kilometer of vijf door de sawa's." Na zo'n acht à negen maanden verhuisde Bernard Somsen per ossenwagen naar Pankalan. Daar werden de militairen vanuit de lucht bevoorrad. Deze droppings verliepen niet altijd naar wens. "Soms kwam er wel eens wat door het dak zeilen, of kwamen de blikken met boter door de bomen naar beneden. Een echte smeertroep had je dan", aldus Bernard Somsen. Zijn peloton moest de parachutes per pony later weer terugbrengen. "Misschien dat ik daarom later wel op het Ponypark in Slagharen terecht bent gekomen. We hebben veel gevaar en moeilijke tijden meegemaakt, maar ook mooie kameraadschap. Ik kreeg de naam 'Pa' van het peloton. Waarom? Vraag het mijn vrienden", aldus Bernhard Somsen. Eind november 1948, net nadat er twee man in zijn groep waren gesneuveld, verhuisde Bernard Somsen weer, nu naar Koeningan, wat ook één groot broeinest was. Voor zijn ontspanning deed Bernard Somsen aan kaarten, dammen, volleyballen en niet te vergeten, brieven schrijven. Koeningan was zijn laatste buitenpost. Eind juni werd hij met een landingsboot naar Priok gebracht en later vanaf die plek naar de kazerne aan de bekende Berenlaan. Van daaruit moest Bernhard Somsen nog vaak wacht lopen bij de haven van Tandjung Priok. Begin oktober 1949 bracht de Waterman de groep van Bernard Somsen weer naar Holland. "Een thuiskomst om nooit te vergeten", vond hij. "Ik heb vaak gedacht en gezegd, we zijn een vergeten groep. Daarom ben ik zeer content met het Indië-monument. Mijn ervaring is, veel kameraadschap en veel vriendschap geleerd. Het zijn voor mij toch geen verloren jaren geweest", aldus Bernard Somsen. Van zijn bijnaam is Bernard Somsen nooit weer afgekomen, want als hij op reünies van 3-3-9 R.I. oude maten ontmoette, was hij voor zijn sobats nog altijd, Pa Somsen.